

Azbuka – Українська абетка

Лексика – Slovíčka:

абрикос, -а m	meruňka	мило, -а s	mýdlo
автомобіль, -я m	auto	море, -я s	moře
аптека, -и ž	lékárna	неділя, -і ž	neděle
батько, -а m	otec	ніч, ночі ž	noc
бджола, -и ž	včela	нога, -и ž	noha
борода, -и ž	plnovous	один	jeden
брат, -а m	bratr	око, -а s	oko
вівторок, -рка m	úterý	осінь, осені ž	podzim
вікно, -а s	okno	п'ять	pět
вчора	včera	полуниця, -і ž	jahoda
гарний	krásný	помідор, -а m	rajče
година, -и ž	hodina	риба, -и ž	ryba
голова, -и ž	hlava	ріка, -и ž	řeka
гава, -и ž	vrána	рука, -и ž	ruka
грунт, -у m	půda	ручка, -и ž	propiska
гудзик, -а m	knoflík	сестра, -и ž	sestra
день, дня m	den	собака, -и m	pes
дім, дому m	dům	сукня, -і ž	dámské šaty
друг, -а m	kamarád	тепло, -а s	teplo
екзамен, -у m	zkouška	тиждень, -жня m	týden
емоція, -і ž	emoce	тіло, -а s	tělo
енергія, -і ž	energie	успіх, -у m	úspěch
єдиний	jediný	університет, -у m	univerzita
єдність, -ності ž	jednota	фах, -у m	zaměstnání, obor
жаль, -ю m	smutek, žal	фото, neskl. s	fotka
жарт, -у m	žert	фрукти pl.	ovoce
життя, -я s	život	хвороба, -и ž	nemoc
зима, -и ž	zima	хліб, -а m	chléb
золото, -а s	zlato	ходити, ходжу, ходиш, ходять	chodit
зуб, -а m	zub	холод, -у m	chlad
йод, -у m	jód	цвіт, -у m	květ
йти, йду, йдеш, йдуть	jít	цибуля, -і ž	cibule
іграшка, -и ž	hračka	ціль, -і ž	cíl
їдальня, -і ž	jídelna	часник, -у m	česnek
їжа, -і ž	jídlo	червень, -я m	červen
ім'я, імені s	jméno	четвер, -рга m	čtvrtek
іскра, -и ž	jiskra	шафа, -и ž	skříň
їхати, їду, їдеш, їдуть	jet	школа, -и ž	škola
квіти	květiny	шлях, -у m	cesta
кінь, коня m	kůň	щастя, -я s	štěstí
кіт, kota m	kocour	ширий	upřímný
книга, -и ž	kniha	щока, -и ž	líčko, tvář
лампа, -и ž	lampa	юрист, -а m	právník
листок, -тка m	list, leták	юшка, -и ž	polévka
ліс, -у m	les	яблуко, -а s	jablko
мати, матері ž	matka	язик, -а m	jazyk

1. Azbuka	Azbuka psaná	Azbuka kurzívou	Název písmen	Výslovnost	Příklady
А а	<i>Aa</i>	<i>A a</i>	а	a	автомобі́ль, абрикос, аптека
Б б	<i>Bb</i>	<i>B б</i>	бе	b	брат, ба́тько, борода
В в	<i>Vv</i>	<i>V в</i>	ве	v	вікно, вчора, вівторок
Г г	<i>Gg</i>	<i>G г</i>	ге	h	га́рний, година, голова
Г г	<i>Gg</i>	<i>G г</i>	ге	g	гу́дик, гава, ґрунт
Д д	<i>Dd</i>	<i>D д</i>	де	d	день, друг, дім
Е е	<i>Ee</i>	<i>E e</i>	е	e	екзамен, емо́ція, енергія
Є є	<i>Ee</i>	<i>E e</i>	є	je	Європа, єдність, єдиний
Ж ж	<i>Žž</i>	<i>Ž ж</i>	же	ž	життя, жаль, жарт
З з	<i>Zz</i>	<i>Z з</i>	зе	z	зима, зуб, золото
и	<i>u</i>	<i>u</i>	и	y	! книга, риба, ходити !
І і	<i>Ii</i>	<i>I i</i>	і	i	іграшка, ім'я, іскра
Ї ї	<i>Ji</i>	<i>J i</i>	ї	ji	їжа, їдальня, їхати
Й й	<i>Jj</i>	<i>J j</i>	йот	j	йод, йот, йти
К к	<i>Kk</i>	<i>K к</i>	ка	k	квіти, кіт, кінь
Л л	<i>Ll</i>	<i>L л</i>	ел	l	лампа, листок, ліс
М м	<i>Mm</i>	<i>M м</i>	ем	m	мати, мило, море
Н н	<i>Nn</i>	<i>N н</i>	ен	n	ніч, нога, неділя
О о	<i>Oo</i>	<i>O о</i>	о	o	осінь, один, око
П п	<i>Pp</i>	<i>P п</i>	пе	p	помідор, полуниця, п'ять
Р р	<i>Rr</i>	<i>R р</i>	ер	r	рука, ріка, ручка
С с	<i>Ss</i>	<i>S с</i>	ес	s	сестра, сукня, собака
Т т	<i>Tt</i>	<i>T т</i>	те	t	тепло, тиждень, тіло
У у	<i>Uu</i>	<i>U у</i>	у	u	Україна, університет, успіх
Ф ф	<i>Ff</i>	<i>F ф</i>	еф	f	фото, фах, фрукти
Х х	<i>Hh</i>	<i>H х</i>	ха	ch	хліб, холод, хвороба
Ц ц	<i>Cc</i>	<i>C ц</i>	це	c	цибуля, цвіт, ціль
Ч ч	<i>Cc</i>	<i>C ч</i>	че	č	часник, четвер, червень
Ш ш	<i>Ss</i>	<i>S ш</i>	ша	š	школа, шафа, шлях
Щ щ	<i>Ss</i>	<i>S щ</i>	ща	šč	щока, щастя, щирий
Ю ю	<i>Ju</i>	<i>J ю</i>	ю	ju	юрист, Юлія, юшка
Я я	<i>Ja</i>	<i>J я</i>	я	ja	яблуко, яйце, аудиторія
ь	<i>o</i>	<i>o</i>	м'який знак	měkký znak	! низький, Львів, тінь !
,	<i>,</i>	<i>,</i>	апостроф	apostrof	ім'я, п'ять, м'ясо

Кomentář k tabulce

- ukr. abeceda – 33 písmen, na rozdíl od RJ má písmena **г, є, і, ї**, apostrof ' – odděluje předchozí tvrdou souhlásku (na rozdíl od RJ **нема́** písmena **є, ь, э, ъ**)
- samohláska **Е** se vyslovuje tvrdě: *зелений [zelényj]*, *екзамен [ekzámen]* X samohláska **Є** – měkká: *Європа [jevrópa]*
- samohláska **И** se vždy vyslovuje tvrdě: *ходити [chodýty]*
- samohláska **і** vždy měkčí předchozí souhlásku, měkčí než české *і*: *ніч [nič]*, *кіт [k'it]*

Вправи – Cvičení:

1. Назвіть подані букви. Nazvěte uvedená písmena.

Й, Ц, У, Н, Г, В, Щ, П, Х, Р, Ї, Ж, И, Б, Ю

ш, ф, і, л, д, ж, є, я, з, ч, г, б, ю, к, е, н

т, б, р, ю, ї, у, в, щ, г, ш, п, д, ж, ч, м, и, ї

*Жж Пп Кк Тт Мм Вв Яя Ђђ Ууи Її Єє Юю Іїи Чч
Рр Шшцц Лл Сс Ттм Хх Її и Аа Ууцц Уу Зз Рр Єє*

2. Утворіть зі складів слова. Прочитайте їх. Utvořte ze slabik slova. Přečtete je.

бо	ро	да	га	ва	кві	ти
со	ба	ка	но	га	ті	ло
мо	ло	ко	фо	то	ша	фа

3. Перепишіть вищеподані слова. Přepište výše uvedená slova.

4. Відгадайте слово і запишіть його. Uhodněte slovo a запиšte ho.

První písmeno v abecedě stojí po *ч*, druhé – po *ї*, třetí se nachází před *н*, čtvrté před *м*, a páté před *б*.

5. Прочитайте наведені слова. Přečtete uvedená slova.

- Баран, наша; купувати, малювати.
- Осінь, стіл; вузький, щирий, дорогий.
- Двері, небо, музей; сине, єдиний, моє.
- Горох, здоров'я, фото, фах, фотограф.

- г) Гора, сьогодні, подруга, агрус, гуля, грунт.
 д) Дзвін, бджола, джбан, кукурудза.
 е) Був, любив, вдень, жовтий, кров, вовк.
 є) Мороз, важко, віз, гриб, дід, сад, їж, сніг.
 ж) Ніч, дочка; площа, щедрий; жінка, ножі.
 з) Збіжжя, нічню, життя, знання, відповіддю.
 и) Ялта, ательє, армія, п'ять, Юрій, Україна, Європа, мою.
 і) Дядько, пісня, ряд, синє, сюрприз, люди.
 ї) Сіль, Львів, танець, Донецьк, результат, дідусь.
 й) Білити – біліти, бик – бік, рис – ріс, умити – уміти, садити – сидіти, кинь – кінь, кит – кіт, сила – сіла, дим – дім.

6. Доповніть букви. Doplňte písmena.

к_іти	_ліб	д_м	к_іти	червен_	кн_га	_зик	ми_о
з_ма	жал_	сукн_	_ука	год_на	я_це	ма_и	п_ять

7. Складіть слова з розсипаних букв і запишіть їх. Sestavte slova z písmen a zapište je.

а) т е д и н ж ь	в) е т с с р а	г) о в л о а г
а)	в)	г)
б) б я у о л к	г) ь н д е	д) і л а в т о о в м ь
б)	г)	д)

8. Прочитайте наступні віршики. Přečtěte následující básničky.

БДЖОЛА

Літає бджілка з квітки на квітку.
 Тяжко працює бджілка влітку.
 Літає бджілка в садку і в полі –
 Буде на зиму меду доволі.

ЛИСИЧКА

Лисичка-сестричка по лісі ходила.
 Лисичка курятини з'їсти хотіла.
 Та тільки лисичка до ферми добралась –
 Всі кури й курчата в курник поховались.

ДЯТЕЛ

Дятел в кору стук і стук.
 Може, там сховались жук
 Чи комаха, чи черв'як –
 Дятел їсти їх мастак.

НОСОРІГ

Носоріг, носоріг,
 У тебе дуже гострий ріг.
 А твоя небога –
 також носорога.

доволі – dostatek, жук – brouk, лисичка – liška, мастак – mistr, небога – neteř, поховатися – schovat se